

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Kultura és gazdaság.

A kultura csak ott fejlődik igazán és életképesen, ahol azt szilárd talajon gazdasági erő támogatja. A kultura olyan fa, amely a gazdasági erők által termékenyített talajon él meg, csak ott nő terebélyessé. Minél mélyebb és termékenyebb rétegekbe bocsájthatja gyökereit, annál dusabban virágzik és hozza gyümölcsseit. Viszont a gazdasági erő és gazdasági élet, a jólét csak ott erősödik és ott izmosodik meg, a hol a kulturának napfénye és melege árad rá. Sokszor mondták, de nem lehet eléggé ismételni, hogy csak művelt nemzet lehet gazdag és csak gazdag nemzet lehet igazán művelt.

Mindkettő: a kultura és a gazdasági munka, elsőrendű állami feladat, mindkettőnek fejlesztése és erősítése közvetlen állami cél. De nem csupán az! Nagy hiba és nálunk is el van terjedve az a balhit, hogy mindent az államtól várnak, pedig az állam nem tehet mindent, hiszen maga az állam végre sem más, mint a társadalom egyeteme és összesége. Az állam nem veheti át mindazokat a feladatokat, amiket a társadalom összes rétegeinek harmonikus együttműködése képes csak megoldani. Ez biztosítja csak az igazi

haladást és fejlődést anyagi és szellemi téren.

Csak egy minden rétegében összeforrott társadalom képes az államot feladataiban támogatni, egy társadalom, amely telítve van nemzeti és hazafias érzéssel, amely nem jelszavak után indul, hanem mindig a tiszta igazság kipróbált elvein az élet, reális szükségleteit is számbaveszi, amely átérti és átérzi a nemzeti célok nagyságát és munkálkodni kíván azokon, munkakedvvel bír és munkaképességgel, amely megbecsüli az egyéni munkásságot és az egyéni munkássággal fegyelmezi és szervezi a társadalmat.

A társadalomnak ki kell vennie a maga részét az állami élet feladatainak teljesítéséből és nem is lenne jó, ha mindent az állam abszorbeálna, mert felemésztené azokat az erőforrásokat, amelyekből önmaga táplálkozik.

A magyar társadalomnak még különösebb köteleességei vannak. Más országok százados konszolidált állapotnak örvendenek, mi sok irányban még kiépítetlen állami szervezettel bírnak. Tömérdek a kérdés, amely megoldásra vár beligazgatási, szociális, gazdasági és kulturális téren.

Nekünk nem szabad időt mulasztanunk. Nekünk közös munkára kell fe-

szitenünk összes erőinket. Van még egy hátrányunk azokkal az államokkal szemben, amelyekben a nyelv egysége áll fenn. Nekünk kötelességünk, hogy a magyar műveltséget és a magyar kulturát ápoljuk és terjeszszük.

Jól mondta az első magyar parlamentáris ministerium közoktatásügyi minisztere, hogy Magyarország jövőjének kérdése kulturakérdés. Minden országnak az, de az elmaradt és gyöngye országnak leginkább az. Sőt ma azt mondhatjuk: mindenkinek a jövője kulturakérdés abban a nagy harcban, abban a versenyben, amely az egész világon gazdasági és szellemi téren minden nemzet között megvan.

De nem szavakkal, tényekkel kell ezt bizonyítani. És lehet is. Van-e magasabb ügy, mint a műveltséget terjeszteni, annak szeretetét bevinni a nép legalsóbb rétegeibe, őket nemesre képezni, de gyarapítani anyagilag. Ha mindenki vállvetve, öntudatosan munkába áll ennek a nagy, szent ügynek érdekében, a melynek mindenki szívében élnie kell, a ki ezt a hazát magáénak vallja, ha mindenki csak egy kődarabot hord ehhez a nagy épülethez, akkor az felépül szilárdan, mint a szikla. Fényesen és tágan, hogy mindenkit e hazában képes lesz befogadni!

TÁRCA.

Az öreg zsoldáros.

Irita Lampfört Géza

Kis templomunk hátsó padjában
Kopott Zsoldár búsul magában.
Reménykedve várja, csak várja:
Mikor jó már öreg gazdája.

Csudálkozik egyre felette,
Hogy a por is már-már belepte.
Vasárnapra múlik vasárnap —
S hire-nyoma sincs a gazdának.

Pedig, ha szólt a harang szava,
A legelső mindig ő vala.
Téli fagyba nyári melegbe
Az éneklést mindig ő kezdte.

Kedves zsoldárját csak fölcapta
S mint a szarvas híves patakra
Ohajtozott szíve az égbe
Uram, a te színed elébe! . . .

S egy mosolygó május-estelen
El-fel is szállt szépen, csendesen . . .
S ott, hol nem kell többé a zsoldár,
Az égi kórusban dalol már.

Itt, e földön mimást se hagyott:
Csak zsoldárját s az üres padot.
Sopánkodott is a szóbeszéd:
— Eléneklé szegény mindenét!

. . . Szánják, mondják szegénynek mások
Mi tudjuk csak, dalos pajtások,
S a kopott könyv s az az árva pad:
E „szegény“ volt — a leggazdagabb!

A gyerek.

Irita Vándor István

A multkor este, mikor hazajöttem, Piroskát,
a feleségemet sírva találtam. Ránéztem az

órára: félkilenc volt. Nem kérdeztem tehát semmit, hanem melléje kerültem, átöleltem és azt súgtam a fülébe:

— Egyetlenem, veszek magának egy lila crêpe de chine bluzt.

Piroska rám nézett és így szólt:

Vegyen nekem egy picit, kicsi gyereket.
A gyerek váratlan feltűnése nem valami kellemesen érintett. Ezt azonban nem mutattam, hanem megsimogattam a feleségem szép arcát és hizelegve azt mondtam neki:

— Kis csacsi — és egy merész fordulattal az orosz-japán háborúról kezdtem beszélni.

Piroska rám nézett. Volt ebben a tekintetben minden: pajkosság, melankólia, bizalom, tréfa, szomorúság és makacosság. Aztán ő is beszélt a japánokról. Azt mondta, hogy a japánok iránti rokonszenvének a bizonyítékaként egy gésapongyolát fog magának varratni. Az nagyon kedves, bájos viselet, magyarázta, nem gátolja az embert a mozgásban, le lehet benne ülni a földre is, a gyerekekkel játszani.

— Édesem már kértem magát hogy ne emlegesse nekem azt a gyereket — mondtam kissé száraz hangon.

— Hisz ez nem az a gyerek.

Éreztem, hogy veszedelem fenyeget. Összehúztam a szemöldököm, ami nálam az idegesség jele.

— Egy másik gyerek? Hát ez kié?

— A Mihályé.

— A favágóé?

— Azé.

Egy pillanatra elhallgattam. Ezt az időt Piroska arra használta föl, hogy rátelepedett

annak a széknak a karjára, amelyen én ültem és elkezdte a hajamat simogatni.

— Ha látná, micsoda gyerek az — mondta. — akár egy Murilló-angyalka. Kék szeme van, meg fekete haja. Aztán a keze, meg a lába — Miklós-kám, lelkem, nézze meg azt a gyereket.

Piroska néhány napra így szólt:

— Aztán kérdezte már tőle?

— Kézdeztem. Nem éppen ezt, csak úgy mondtam, hogy nem adná-e nekem valamelyiket. Gondoltam majd ezt választjuk.

— Aztán mit mondott Mihály?

— Hogy hát ő nem bánja, neki van öt, jut is, marad is.

— Mihály! Mihály csak az apja. Beszélt az anyjával?

— Holnap fogok vele beszélni. Magával elmegyek hozzájuk.

Azt akartam mondani, én bizony nem megyek, de ránéztem a parányi cipőkre és így feleltem:

— Isten neki, holnap nézzük meg a kis leányt.

Másnap csakugyan elmentünk Mihályékhoz. Mikor a kapuhoz értünk, Piroska azt mondta, aztán ne mondja rögtön, hogy a kis Julcsát akarjuk.

Mihály az udvaron várt bennünket az egész családjával. Ő maga alacsony, nagy bajuszu ember volt, összecsavarodott dús hajjal és értelmes kék szemekkel. A felesége gyöngye, beteges asszonynak látszott. Hosszúszokás madonnaarca volt, meg nagy, szomorú szeme. Az öt gyerek közül az egyik, a legidősebb az eperfa legtetetjén ült egy

HIREK

— **Meghívó** a f. hó 8-án vasárnap a nemzeti szálloda nagytermében megtartandó tombola-estélyre. Száz nyeremény lesz kisorsolva. Minden nyereménytárgy kellemes meglepetést és élvezetet fog a nyerőnek szerezni! Egy tombolajegy 40 fill. A tombolajáték után táncmultság. Kezdeté pont 8 órakor.

— **Skultéty Ferenc ünneplése.** 25 esztendeje, hogy Skultéty Ferenc zombori árvászéki elnök felelősségteljes hivatalába lépett s azóta szigorú lelkiismeretességgel és lankadatlan buzgalommal végezte nemes emberbaráti kötelességeit. Hivatalnoktársai ez alkalommal a megye alispánjának vezetése alatt megjelentek nála s melegen ünnepelték őt.

— **Uj pénzügyi tanácsos.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Oltványi Ferenc pénzügyi titkár, dévai pénzügyigazgató helyettes, bácskai földinket, a temesvári pénzügyigazgatóságához való áthelyezése mellett, pénzügyi tanácsossá végleges minőségben nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A főispán Milits János szablyai és Molnár Imre topolyai tb. szolgabírákat november elsejével kölesönösen áthelyezte.

— **A megyei sajtó köréből.** A Zombor és Vidéke főszerkesztője: Jankovits Lajos, aki néhány hét előtt nagy beköszöntővel foglalta el állását és a Bácskai Hírek főszerkesztője: Zsupansky Milivoj, elhagyták lapjaikat.

— **Államsegély.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a sajkaslaki kath. magyar olvasókör részére 100 kötetből álló népkönyvtári gyűjteményt és ennek elhelyezésére szolgáló könyvtárszékény beszerzésére 20 K államsegélyt engedélyezett.

— **Megjutalmazott rendőrfelügyelő.** A belügyminiszter Nikowitz Emil, szablyai rendőrfelügyelőt — a közbiztonság javítása terén kifejtett munkássága elismeréséül és több sikeres bűnügyi nyomozás megjutalmazására — 200 K jutalomban részesítette.

hajlós, vékony ágon. Mikor az apja szólította, kecsesen és biztosan jött le, mint egy mokus. A második a negyediket fogta. A harmadik a porban játszott az anyja lábánál, a legkisebb, a mi Julesánk pedig ott ült az anyja ölében és mikor minket meglátott, elkezdett cinegni, mint egy fájósfogú egérke. Az asszony nem valami barátságosan fogadott bennünket. Ugy látszik, az ura intormálta előre, mi járásban vagyunk, mert egyre a gyerekeit nézte, féltő, nyugtalan tekintettel.

Mihály ellenben nagyon beszédes volt és a kedvünkbe akart járni.

— Jani, gyere le, köszönj a tekintetes úrnak — szólította a fán ülő gentlemant.

Az asszony gyors mozdulattal megigazította a fején a kendőt és erélyes hangon megszólalt:

— Janit nem adom. — Majd szelidebb hangon hozzá tette:

— O a legidősebb.

— Igaz — mondta Mihály — ő a legidősebb és elkomolyodott. — Nem szokna meg az ilyen nagy gyerek ügyse.

A feleségem megsimogatta a nagyobbik kis lánynak a haját. Fekő arcú, szeplős, csunya gyerek volt, a haja akár a csepi.

— Mari — mutatta be Mihály.

— Beteges — vágott közbe az anyja — nem való elvinni ezt se.

— Igaz, — hagyta helybe újra Mihály — ezt se lehet adni. Beteg gyerekeknek az anyja mellett a helye.

A porban ülő gyerek keservesen elkezdett

— **A József Kir. Herceg Szanatórium** Egyesület azzal a fölhívással fordul a jó szívekhez, hogy a mi a „Csak egy virágszálat“ jelige alatt halottak napján az élőhalottaknak, a halál jegyeseinek, a tüdőbetegeknek szántak, vagy gyűjtöttek, — küldjek be az egyesületnek: Budapest, IX. Lónyai-utca 47. sz. Mihelyt az egyesület az adományokat számba vette, lapunkban közzé fogja tenni a megyében befolyt gyűjtés eredményét és pedig egyes járások szerint, valamint közzé teszi a rendezett temetői gyűjtések anyagi eredményét is és a hozzá közvetlenül befolyt adományokat. Örömmel írjuk, hogy az országos gyűjtésben nem a mi megyénk volt az utolsó az országban.

— **A jövő évi sorozás.** A honvédelmi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a jövő évi ujoncozás előkészítése dolgában. A miniszter elrendeli az ujonc lajstromok egybeállítását, úgy hogy mire az országgyűlés a jövő évi létszámot meg fogja szavazni, a sorozási munkálatok készen legyenek s a sorozás akadálytalanul megkezdhető legyen. A jövő évben az 1888. évi születésűek az I-ső, az 1887. évi az II-ik és 1886. évi az III-ik korosztályba fognak soroztatni.

— **Katonai lóvásár Szabadkán.** Ezenel közhírré tétetik, hogy a cs. és kir. ceglédi második számú lóavató bizottság f. évi november 14-én d. e. 8 órakor a vásártéren katonai lóvásárt tart. Miért is felhívotnak az érdekelt lótenyésztők, miszerint katonai célra alkalmas lovaikat a fenti időre és helyre eladás céljából vezessék elő.

— **Baromfiak kártétele az ültetvényes** kertekben. A belügyminiszter egy fölmerült konkrét eset alkalmából elvi jelentőségű határozatként kimondta, hogy aki ültetvényes kertjében szomszédjának kárttevő csirkéjét lelőtte, az 1870. évi XL tc. 115. §-ába ütköző kihágás miatt nem büntethető.

— **Egy leánykereskedő letartóztatása.** Ujvidéken letartóztatták Juhász Mária temerini születésű belgrádi asszonyt épp abban a pillanatban, amidőn Hönig Ilona kalocsai leányt Belgrádba, egy nyilvános házba akarta szállítani.

sírni. Az anyja lehajolt hozzá, a kötőjével törülgette az arcát és így csitította.

— Ne sírj lelkem, nem adlak én oda a világnak se. — Mihály a vállát vonogatta, mintha mondotta volna:

Lám, ilyen bolond az anya, a negyedikhez közeledett volna, ha az asszony rá nem kiált:

— Kigyelmed mán adná. Hát nem tudja, hogy Erzsi nem alszik el Mari nélkül soha.

Mihály megrökönyödve nézett rá.

— Mán hogy adnám — mondta, aztán a feleségemhez fordult és lemondólag legymított a kezével:

— Ne tessék bántani, kicsi még a nagyon. Piroskát a hallottak nagyon elbátortalanították és félénken csak annyit mert mondani: Hátha a kis Julesát . . .

Mihálynak piros lett az arca és egy gyönyörű védő mozdulattal még szorosabban ölelte magához a gyermekét.

— A kis Julesát — szólott és most meg elsápadt. Szép szomorú szeméből sűrűn kezdtek hullani a könnyek a kis gyerek arcára.

Mihály is rosszalóan csóválta a fejét és szemrehányóan tekintett a feleségemre:

Mán azt igazán nem lehet.

Egy pillanatig hallgattunk valamennyien. Aztán az apró szentek elkezdtek keservesen sírni, mintha valami veszedelmet sejtett volna meg a kis lelkük. Mihály is elfordult és lenézett a földre, mintha valamit keresne.

Az én asszonyomnak is könnyes volt a szeme, aztán odament a másik asszonyhoz, megölelte szépen és azt mondta neki:

— Olyan szép volt, hogy nem adta . . .

— **A háziipari szövetkezetek állami** támogatása. Darányi földművelésügyi miniszter az ókéri kosárfonók termelő szövetkezte, a bácsordasi kosárfonók termelő szövetkezte és a kishegyesi termelő szövetkezet részére államsegélyt engedélyezett. Ezenkívül hasító, hajlító gépeket és hámozó készüléket ajándékozott a szövetkezeteknek.

— **Az új közegészségügyi törvény.** A községek közegészségügyi szolgálatáról szóló új törvényt a belügyminiszter a törvényben nyert megbízás alapján nov. 1-én életbe léptette s a törvény végrehajtása iránt a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz intézett rendeletével intézkedett. A kiadott „Utasítás“ lehetőleg rövidre fogva tartalmazza a szükséges utbaigazításokat a törvény rendelkezéseinek úgy az életbeléptetés alkalmával, mint később esetről-esetre való gyakorlati alkalmazására vonatkozólag.

— **Nagy tűz Zsablyán.** Mult péntek éjjel 12 órakor borzasztó tűz pusztított a Szkendarszki és Cseslyár-féle olaj-motoros malomban, amely nemcsak a malom minden eléghető részét, hanem a mellékhelyiségben elhelyezett 400 mm. lisztet és búzát is teljesen elhamvasztotta. A kivonult tűzoltóság a pusztító elemmel szemben csak a malom közelében levő olajraktárt menthette meg. A tűz keletkezésének oka ismeretlen és valószínűleg a gépházból eredt. A kár meghaladja a 60,000 K-át, amelyből azonban biztosítás folytán 50,000 K megtérül.

— **Utazás egy kender-gyár körül.** Egyik fővárosi lap írja: A hódásági gazdaság két évvel ezelőtt nagy áldozatkészséggel létesítette a Honi fonó és kötélverőgyár részv.-társaságot 1.500,000 K alapítókéval Hódáságon. Az alapítóknak az volt a céljuk, hogy a Hódáság vidékén termelt len és kender nyers anyaga helyben dolgoztassék fel. A gyár sikeresen kezdte meg működését, azonban alig 1 évi fenállása után Magyarországon fennálló kendergyári kartell amelybe a hódásági kendergyár belépni nem akart, megkezdte ellene az aknamunkát és a gyár csak nagy áldozatok árán volt képes a kartellben résztvevő gyárakkal a versenyképességet fenntartani. Néhány héttel ezelőtt a magyarországi kenderfonó gyárak kartelljének vezetősége azt az ajánlatot tette a hódásági kendergyár igazgatóságának, hogy vétel alapján átveszik a hódásági gyárat, a mely a kartellel szemben úgy sem állja ki a versenyt. A hódásági gyár-igazgatóság a vásárt visszautasította, mert attól tartott, hogy a kartell a hódásági gyár üzemet be fogja szüntetni, ami által számos munkás vesztene el kenyerét és Amerikába volna kénytelen kivándorolni.

— **Szerencsétlenség.** Sajkásszentivánon a mult hó 30-án az épülő ág. ev. templomban a boltozat egy része ismeretlen okból beszakadt és maga alá temette az ott dolgozó 4 munkást, akik mindnyájan súlyos sérüléseket szenvedtek. Hogy kit terhel a felelősség, a megejtendő vizsgálat fogja kideríteni.

— **A vármegyei alkalmazottak adómentessége.** Az állami tisztviselők illetményeinek szabályozásáról szóló 1893. évi IV. t.-c. 15. §-a értelmében az állami alkalmazottak az illetményeikre kivetett állami adó után a községi adón kívül a törvényhatósági adó és utadó alól is mentesítették. Ezt a rendelkezést a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a vármegyei alkalmazottakra is kiterjesztette. A rendelet hatálya az 1904. évi X. t.-cikk életbeléptetésének napjától számítandó.

— Nagyszabású ipari részv.-társaság van alakulóban — mint halljuk — a szomszéd Szabadkán. A Deutsch Herman és társaság békiviteli ipartelep egy negyedmillió koronával részvénytársasággá alakul át. Kérdőközlésünkre, hogy tulajdonképpen mi ennek a békivitelnek a lényege és mely országoknak szól az export — nem csekély meglepetésünkre azt a választ nyertük, hogy a békivitel egy világcikk! A jóízű tormás kolbászkák, a pompás szalámi és hurkák stb. állati belekből kapják a bundájukat. E cikke Német-, Francia-, Olasz- és Spanyolországból sőt Braziliából is érkeznek rendelések és megközelítőleg sem tudnak annyit produkálni, mint amennyit a világ minden részéből rendelnek, ami egy vállalat prosperálásának legfényesebb bizonyítéka. Örömmel regisztráljuk a magyar ipar eme újabb vívmányát, annyival is inkább, mert mint biztos forrásból tudjuk, községünkben is, de meggyeszte a részvények jegyzése iránt a legélénkebb érdeklődés mutatkozik.

— Nagy rendetlenség egy pénzügyminiszter-nél. A sztapári szerb takarékegylet mint szövetkezetben a zombori kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság — egy beadott feljelentés folytán — m. hó 22-én könyvszakértői szemlét tartott, melynek eredményként megállapították, hogy nevezett szövetkezetnek sem leltára, sem váltónaplója, sem eredeti főkönyve nincsen. A meglévő üzleti könyvek pedig a mérleggel egyáltalán nem egyeznek; olyannyira nem, hogy a mérlegnek „vagyon” rovata alatt „váltók” és „cselekvő vagyon” címén nem kevesebb mint 334,000 K-val mutattak ki többet, mint amennyi a meglévő üzleti könyvekben található. Azonkívül több más szabálytalanság is állapított meg. A hiányzó üzleti könyvekre vonatkozólag azt adják elő, hogy azokat a még 1 1/2 év előtt eltávozott könyvelő vitte magával. A vizsgálatnak ezen eredménye nem is meglepő, ha tekintetbe vesszük, hogy ezen egylet 10 év előtti létesítése óta — a jelen bírói szemléig — szakszerű ellenőrzésben sosem részesült, noha arra igen gyakran rászorult volna, mert az egylet egész vezetősége mindenkor csak (a nevét aláírni alig tudó) tudatlan emberekkel állott. Azelőtti könyvelőjük 1 1/2 év előtt Amerikába szökött, míg az azóta, vagyis most alkalmazásban lévő könyvelőjük egy egészen fiatal, tapasztalatlan, a könyvvitelben teljesen járatlan, alig felszabadult boltos inas. Hogy van-e és mennyi az egylet kára, azt a további vizsgálat lesz hivatva megállapítani.

— A községi és körorvosok nyugdíjintézménye. A belügyminiszteriumban most készítik a községi és körorvosok nyugdíjintézményének tervezetét. Ebből az alkalomból Andrassy Gyula gróf belügyminiszter az orvosok halálzási arányának megállapítása céljából a következő körrendeletet intézte a vármegyék alispánjaihoz: A községi és körorvosok nyugdíjintézményének létesítése céljából szükségem lévén az említett orvosok halálzási arányának ismeretére, fölhívom alispán urat, miszerint utasítsa a vármegye tisztviselőit, hogy az 1906. 1907. és 1908. évben a mai napig elhalt községi és körorvosok nevének, korának és lakóhelyének, valamint a halál okának fölemelése mellett minden egyes évről külön-külön kimutatást állítson össze és tekintettel ezen adatok sürgős szükségességére, utasítsa a tisztviselőket arra is, hogy a pontos adatokat tartalmazó kimutatásokat — hivatkozással jelen rendeletemre — mielőbb közvetlenül hozzám terjessze föl.

— Főgimnázium kibővítése. Ujverbászi község előljárósága Schmidt Fülöp ujverbászi kőművesmester tervei szerint kibővített a gimnáziumépületet. A kibővítésre 81225-67 K előirányzattal okt. 30-án tartotta meg a versenytárgyalást a melyen heten adtak be ajánlatot. És pedig Schmidt Fülöp (Ujverbász) 76595-81 K-val, Bernhard Károly (Zombor) 87723-72 K-val, Haasz Fülöp (Ujvidék) 77164-39 K-val, Kuntz Károly (Ujverbász) 75734-81 K-val, Schäfer János és társai (Ujverbász) 78000 K-val, Lotz András (Óverbász) 77560-52 K-val, Pick és Tóbiás (Szeged) 81225-67 K-val. A község Kuntz Károlyt bizta meg az építéssel.

— Az új végrehajtási törvény és az adók. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben előírja azokat a módosításokat, melyek szerint a végrehajtási törvény novellája (1908. XLI. t.-c.) intézkedései az állami egyenes és közvetett adók, az illetékek és egyéb kincstári követelések behajtásánál alkalmazandók. Ezek közül leglényesebb az az intézkedés, amely a 12 kataszt. holdnyi szántóföld műveléséhez szükséges igavonó-jószágot, félévre szükséges takarmányt, szalmát, gazdasági eszközt, trágyát, valamint vetőmag beszerzéséhez szükséges összeget az adóvégrehajtásoknál is foglalás alól mentesíti. Az adókezelésre vonatkozó 1883. XLVII. törvénycikk 60. §-a az adóvégrehajtásoknál foglalásmentes vetőmag megállapítására jövőre is érvényben marad. E §. ugyanis az adósra nagyobb kedvezményt tartalmaz, a mennyiben nemcsak a 12 kat. hold szántó, hanem korlátozás nélkül, a tényleg művelt holdak után állapítja meg a vetőmag foglalásmentességét. A pénzügyminiszter továbbiakban azt is kimondja, hogy az adóügyi árverési hirdetésbe a végrehajtást szenvedő neve mindig felveendő lesz.

— A Petőfi Ház sorsjátéka. A Petőfi Társaság fáradságot nem ismerő buzgósággal törekszik megvalósítani azt a kulturális és kegyeletes célját, hogy a Petőfi Házban összegyűjtse és mielőbb hozzáférhetővé tegye a közönségnek Petőfi ereklyéit s azokat a nemzet kincsévé avassa. A Petőfi múzeum fentartása — a Petőfi Társaság gonja. A Társaság segítségért a magyar társadalomhoz fordul. A Petőfi Ház meg lesz, ha a társaságnak erre a célra rendezett sorsjátékát a magyar társadalom fölkarolja. A pénzügyminiszter által engedélyezett tárgysorsjáték, melyet a Társaság házi kezelésben rendez, tulajdonképpen a közönség áldozatkészségének a meghálálása, amennyiben a nyereményekben gazdag sorsjáték 1 K-ás sorsjegyei egyáltalán nem állanak arányban azokkal a nagyértékű nyereménytárgyakkal, amelyek a sorsjegyvásárlók között kisorsolhatók. A mellett tehát, hogy a vásárló igen nagy nyerési esélyekhez jut, — egyúttal egy nemes, hazafias és kulturális célt szolgál, hozzájárul a Petőfi ház létesítése és fenntartási költségeihez. A nyeremények száma: 2010, tehát — eltérőleg a szokásos tárgysorsjátékoktól — minden sorsjegynek igen nagy nyerési esélye van. Az összes nyeremények értéke 76,000 a főnyeremény 25,000 K. A Petőfi Társaság már szétküldte az ország minden részébe sorsjegyeit és arra kéri a közönséget, hogy a sorsjegyek vételével és terjesztésével legyen segítségére a nemes cél megvalósításában.

— Mühle rózsakatalógusa. Előttünk fekszik Mühle Árpád kitűnő híré temesvári rózsagyőtelepének most megjelent rózsakatalógusa. A katalógus páratlan elegáns külső kiállítása ép úgy, mint a nagy szeretettel és szakértelemmel összeállított tartalma a közönséges, sablonos árjegyzékek ni-

vója fölé messzi emelik. A rózsá tenyésztését, szaporítását és gondozását lapidáris rövidséggel és éles tárgyilagossággal szerkesztett utasítások alakjában magyarázza, melyektől a rózsabarát gyakran több és megbízhatóbb tanácsokat meríthet, mint hosszú és körülményes fejtegetésekből. A rózsá egyedek jellemzése, dacára a szűk kereteknek, ki-merítő és több mint 10,00 fajta talált ezen műben felvételt. Ezen óriási gyűjtemény a temesvári tenyészetekben a pedáns tenyésztési módszerrel szaporítottak. E rózsá növények szépsége és bujasága a monarchia határán túlterjedő kiváló hírnévnek örvend. Ezen rózsá-árjegyzék, mely bárkit okszerű rózsatenyésztővé képez, ingyen és bérmentve küldik meg. Iránta „Mühle Árpád rózsagyőtelepéhez Temesvár” kell fordulni.

NESTLÉ
GYERMEKLESTJE
 csecsemők lábbadozóik
 gyomor-bajosok részére
 A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
 Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban
 és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Báli -
 Musseline -
 Voile -
 Marquise -
Selyem
 és „Henneberg” selyem 75 kr-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.
 Megrendelések bármely nyelven intézendők:
 an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Més-eladás. Idei akác- és tisztesfű PERGETETT MÉZ kilónként 1 K 20 fillérért helyben; — vidékre pedig 5 kúgos posta csomagokban dobozzal és postai szállítással együtt 7 koronáért kapható

■ SZÖKE ISTVÁNNÁL, KULÁN ■
 Ismét-eladóknek árendedmény.

Keressék egy adó-ügyben teljesen jártas okleveles jegysőt, ki itt helyettes aljegysőtül lesz alkalmasra. Fizetése egyelőre napi 4 K. Okmányok mielőbb hozzám küldendők.

Kula, 1908 nov. 7.

Kugler Béla
 jegyső

5699 kig. 908

Pályázati hirdetés

A vmegyei törvényhatósági bizottság 28876/1606 jkvi 1908 sz. véghatározatával Pincéd községben egy II-od segédjegysői állást szervezett.

Az állás javadalmazása 1000 kor. készpénz havi előleges részletekben fizetve. Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám november 10-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Szláv nyelv ismerete megkívántatik.
 Hódás, 1908 okt. 16.

Rumbach Lajos
 tb. főszolgabíró

Az idény legdivatosabb ujdonságai:

ezipők, kalapok, sapkák, nyakkendők, fehérnemű, női felöltők és minden más uri- és női- divat-cikk legjutányosabban kaphatók „KARDOSNÁL” Kulán

Gabona árak: Budapesten:	
Buza	1.50
Zab	8.50
Tengeri 100 májusra	7.45
Kulán:	
Buza	11.50
Zab	7.50
Csöves	6.—

4441 tkvi 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódási kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. utr. Krno Milos újvidéki lakos ügyvéd által képviselt Steiner Lipót petróci lakos végrehajtónak, **Csapella György** bácsujfalui lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 1607/74 K s jár. ir. tőkekövetelés kielégítése végett a zombori kir. tvényszék (a hódási kir. bíróság) területén levő bácsujfalui 662 sz. betétben A+1 sorsz. 323 hrsz. 250 ö.i. sz. ház és 106 □-ölnyi udvar 800 K kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok Bácsujfalu községhezánál **1909 január 23-án d. e. 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni s ha a kikiáltási árnál magasabb ígéret tételük, kötelesek a bánatpénzt a Vhn 25 §-a értelmében kiegészíteni.

Hódásig, 1908 okt. 19.

A kir. bíróságnál mint tkvi hatóságnál.

KERESZTÉNY kir. járásbíró

A mosás akár a táncz,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérneműt! Megtakarít fáradságot és vesződséget kíméli eméltfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **30.000 koronával** szavatoltatik.

4240 tkvi 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódási kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Legrand Ferencz hódási ügyvéd által képviselt Lázits Tósa liliomosi lakos végrehajtónak **Lázits Lázár** liliomosi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 322/78 K s járul. ir. tőkekövetelés kielégítése végett a zombori kir. törvényszék (a hódási kir. bíróság) területén levő s a liliomosi 551 sz. betétben Al. 2-3 sorsz. 319 hrsz. 183 ö. i. sz. ház 127 ölnyi udvar és 318/1 hrsz. 207 ölnyi kert 456/56 K kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok Liliomos községhezánál **1908 november 23-án d. u. 2 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. tc. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, s a bánatpénzt a Vhn 25 §-a szerint kiegészíteni. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha utóajánlat tevő az árverésnél nem jelenik meg, ha az árverésen az utóajánlatnál magasabb ígéret nem tételük, az utóajánlat tevő tekintetik vevőnek. Az újabb árverési költséget a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Hódásig, 1908 okt. 7.

A kir. bíróságnál mint tkvi hatóságnál.

KERESZTÉNY kir. járásbíró

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ

Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában)
Készít a legújabb fazon szerint öltönyöket.
Nagy raktár honi és külföldi szövetekből.

MÁSOLÓ KÖNYVEK

1000, 500 és 200 lappal, a legolcsóbb árban kaphatók

Berkovits Márknál
Kulán

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányu) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán hordják)
Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium 60900/1896 számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemege faju gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége
3-26 TAPOLCZA (a Balaton mellett)

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Kulán

vegyészeti ruha tisztító intézetet

rendeztem be úgy női- mint férfi-ruhákra, bármily zsírfoltosak vagy pecsétesek legyenek azok, valamint csipke- vagy szövetfüggönyöket, szőnyegeket tisztítok és festek **olcsó ár mellett.**

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok tisztelettel 11-20

Kleiner József kelme- és selyem-festő, vegyészeti Kula, Kossuth Lajos utca

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Városliget-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, kéreke cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricz-morzsázók, dáráló, őrlőmalmok, egytetemes eszél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Sirolin

Ennel az étvágyat és a testsúlyt, megszűn-
tetű a köhögést, váladékot, esti izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárak-
ban. — Ára üvegenként 4.— koronára.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán